Casa Corpului Didactic Neamţ
Anul XIX Nr. 3
2020

ŞCOALA MODERNĂ

Calitate

Competitivitate

Distincție

Casa Corpului Didactic Neamț

Publicaţie pentru dezvoltare profesională şi managerială în educaţie

Dorim ca anul școlar 2020-2021 să fie un an al perfecționării continue care să contribuie la formarea fiecăruia dintre noi! Adaptându-ne la realitățile lumii contemporane, în contextul epidemiologic actual, luând drept aliat educația online, cuvintele de ordine vor trebui să fie: înțelepciune, profesionalism, încredere. Înțelepciunea și profesionalismul cadrelor didactice bine pregătite vor semăna încredere în inimile elevilor și părinților.

Cu bucuria unui nou început de an școlar, dar și cu emoțiile provocărilor inedite, Casa Corpului Didactic Neamț urează mult succes tuturor partenerilor educaționali!

Director Casa Corpului Didactic Neamț
Profesor Gabriela Banu

NOUL CURRICULUM PENTRU CLASA a VI-a – ANALIZA DOMENIILOR (CONSTRUCȚII, AMENAJĂRI INTERIOARE ȘI EXTERIOARE, PEISAGISTICĂ, TRANSPORT)

Prof. Lăcrămioara Cojocaru
Colegiul Tehnologic ,,Spiru Haret", Piatra Neamț

Educația tehnologică este o disciplină de trunchi comun din aria curriculară "Tehnologii". Ea contribuie, alături de celelalte discipline obligatorii studiate în gimnaziu, la formarea unei culturi generale la elevi, evidențiind raportul omului modern cu tehnologia. Diversitatea acestora, deși utilă în pregătirea elevilor, ridică probleme didactice, profesorul fiind nevoit să abordeze segmente tehnologice variate. Scopul disciplinei educație tehnologică nu este de a realiza un produs finit, de a instrui practic elevii, ci de a înțelege esența problemelor tehnologice, dezvoltând gândirea elevilor. Lucrarea practică la educație tehnologică se dorește a fi o pledoarie pentru utilizarea lucrărilor practice în cadrul orelor de educație tehnologică.

Competențele generale pentru disciplina *Educație tehnologică și aplicații practice* vizează achizițiile elevului pentru întregul interval de studiu al disciplinei.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale şi reprezintă etape în dobândirea acestora și se formează pe durata unui an școlar. Competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare.

Exemplele de activități de învățare reprezintă exemple de sarcini de lucru prin care se dezvoltă competenţele specifice. Programa școlară propune, cu caracter de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care valorifică experiența concretă a elevului şi care integrează strategii didactice. Cadrul didactic are libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare pe care le propune programa școlară sau de a le completa astfel încât acestea să faciliteze un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă. Se asigură, în acest fel, premisele aplicării contextualizate a programei școlare și a proiectării unor parcursuri de învățare adaptate vârstei și nevoilor clasei și elevilor.

Programa oferă **exemple de produse care pot fi executate prin activități de tip proiect.** Specific acestei programe, după cum sugerează chiar titlul disciplinei, îl reprezintă realizarea practică de produse utile care pot fi valorificate prin uzul casnic/clasei/şcolii sau prin comercializare. Acestea pot fi produse fizice (șorț pentru bucătărie, umeraș etc.) sau produse intelectuale (bugetul proiectului, al călătoriei, planul de afaceri etc.).

Conținuturile învățării reflectă domeniile principale de activitate economică: agricol, industrie textilă, industrie alimentară, alimentaţie şi turism, comerţ, construcţii, electroenergetic, transporturi, protecţia mediului, prelucrarea lemnului, a metalelor şi serviciile asociate acestora. Conținuturile reprezintă mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor.

Domeniile de conținut nu sunt prezentate în ordinea cronologică a parcurgerii lor la clasă.

Sugestiile metodologice propun

modalităţi de organizare a procesului de predare-învăţare-evaluare. Pentru formarea competenţelor specifice pot fi organizate diferite tipuri de activităţi de învăţare. Exemplele de activităţi de învăţare sunt construite astfel încât să pornească de la experienţa concretă a elevului şi să se integreze unor strategii didactice adecvate contextelor variate de învăţare.

Competențe generale:

1. Realizarea practică de produse utile și/sau de lucrări creative pentru activități curente şi valorificarea acestora
2. Promovarea unui mediu tehnologic favorabil dezvoltării durabile
3. Explorarea intereselor și aptitudinilor pentru ocupații/profesii, domenii profesionale și antreprenoriat în vedere alegerii parcursului şcolar şi profesional.

Exemple de produse care pot fi executate:

❖ biecte decorative pentru locuință, clasă, școală, pentru uz personal, aranjamente florale

❖ achete: sala noastră de clasă, școala mea de vis, casa mea, bucătăria, camera mea, bloc modern, micul cartier, locul nostru de joacă, rețele de utilități, rețele de transport, mijloc de transport; puzzle 3D;

❖ cheme reprezentând trasee rutiere, feroviare, navale, aeriene, traseul conductelor de apă dintr-o locuință.

RESURSE EDUCAȚIONALE-METODE DIDACTICE INTERACTIVE

A. METODA PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE (“THINKING HATS” – EDWARD DE BONO)

Metoda pălăriilor gânditoare este o tehnică interactivă, de stimulare a creativităţii participanţilor care se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul precis, aşa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanţii sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă.

Cum funcţionează această metodă în cazul rezolvării de probleme în lecţia de educaţie tehnologică

Problema propusă: Macheta localităţii

• Pălăria albastră: defineşte problema:realizaţi macheta unei localități utilizând toate materialele puse la dispoziţie

• Pălăria albă: oferă informaţiile şi materialele disponibile în legătură cu problema discutată

• Pălăria verde: vizează soluţiile posibile;

• Pălăria galbenă: are în vedere posibilităţile reale de realizare a soluţiilor propuse;

• Pălăria neagră: evidenţiază slăbiciunile fiecărei soluţii date propuse.

• Pălăria albă: leagă soluţiile de informaţiile disponibile, răspunzând la întrebări de genul: “Au soluţiile propuse o bază informaţională?”;

• Pălăria roşie: stimulează participanţii să răspundă la întrebări de genul: “Ce simţiţi în legătură cu soluţiile propuse?”;

• Pălăria albastră: alege soluţia corectă şi trece mai departe.

B. METODA CUBULUI

Tema lecţiei de evaluare: Organizarea localităţii, clasa a V-a

Un reprezentant al fiecărei echipe dă cu zarul şi anunţă ce faţă a cubului trebuie să descrie echipa sa;

Grupa 1. Descrie! Descrieţi localitatea ta!.

Grupa 2. Compară! Comparaţi satul cu oraşul!.

Grupa 3. Asociază! Asociaţi caracteristicile comune ale mediului rural cu cele ale mediului urban!

Grupa 4. Analizează! Analizaţi organizarea satului din punct de vedere al elementelor componente!

Grupa 5. Aplică! Aplicaţi cunoştinţele despre organizarea localităţii în

cazul concret al localităţii în care trăieşti!

Grupa 6. Argumentează! Argumentaţi necesitatea dezvoltării localităţilor. Se anunţă timpul de lucru (20 min.);

După expirarea timpului se lipesc pe tablă fişele de lucru ale fiecărei echipe, se analizează şi se notează. DESCRIE, ANALIZEAZĂ, COMPARĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGU MENTEA ZĂ

Exemplificarea metodei ciorchinelui în lecţia de Educaţie tehnologică

Tema lecției – Clădiri.
Clasificarea clădirilor – Modulul Organizarea mediului construit,
Cls. a V-a

Elevii sunt grupaţi în echipe de 2 persoane;

Fiecare echipă primeşte câte o fişă de lucru care are scris în centrul ei, într-un cerc ,

– Categorii de clădiri, respectiv,
grupa nr.1: clădiri de locuit;
grupa nr.2: clădiri de învăţământ;
grupa nr.3: clădiri de sănătate;
grupa nr.4: clădiri de cultură;
grupa nr.5: clădiri comerciale;
grupa nr.6: clădiri administrative;
grupa nr.7: clădiri de sport;
grupa nr.8: clădiri turistice;

- Elevii trasează pe fişă săgeţi din acel cerc spre alte cercuri, în care vor nota exemple de clădiri din fiecare categorie;

-După ce au finalizat fişa , un reprezentant al fiecărei echipe merge la tablă şi prezintă întregii clase rezultatul final;

-Se analizează fişele şi se notează fiecare echipă.

Fişa de lucru finală completată: **Ciorchinele**

Resurse bibliografice:.

1. Programa şcolară pentru disciplina Educaţie tehnologică şi aplicaţii practice cls. a V-a – a VIII-a, București 2017

2. Metoda proiectelor la vârstele timpurii, Editura Miniped, Bucureşti, 2016

3. www.didactic.ro.

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE(RED)

Prof. ISAC ALINA-ELENA
Colegiul Tehnic Forestier, Piatra Neamț

Dinamica schimbărilor ce au loc în lume constituie o provocare pentru toţi actorii sistemului educaţional. Acceptarea şi promovarea paradigmei postmoderne, bazate pe umanism şi constructivism, abordarea educaţiei din perspectiva celui ce învaţă şi desfăşurarea procesului de învăţământ din perspectiva pedagogiei axate pe competenţe sunt doar cîteva dintre noile imperative. Toate aceste realităţi solicită o redimensionare a procesului şi a resurselor educaţionale, dar şi a finalităţilor.

Resursele electronice, conţinuturile on-line şi spaţiile educaţionale virtuale oferă cele mai noi, cele mai diverse informaţii şi oportunităţi de educaţie continuă. În ultimii ani, aspectele ce se referă nemijlocit la datele deschise/ resursele educaţionale deschise sunt abordate pe larg de comunitatea educaţională internaţională. Peste 50 de state, şi-au asumat angajamente ce ţin de deschiderea datelor publice şi renunţarea la dreptul de proprietate intelectuală, tocmai pentru a încuraja crearea de servicii şi produse noi în baza datelor existente. Această iniţiativă, ce poartă denumirea de *Parteneriat pentru o guvernare deschisă*, a fost lansată în anul 2011 de SUA. Şi la nivel european s-au realizat un şir de acţiuni referitoare la promovarea datelor deschise, cu scopul de a îmbunătăţi calitatea şi accesul la educaţie, Comisia Europeană elaborând o serie de documente de politici publice prin care se încurajează reutilizarea informaţiei în moduri inovatoare şi conceperea de materiale educaţionale sub licenţe deschise.

Resursele educaţionale deschise, conform Wikipedia, se referă la accesul nestingherit la materiale cu caracter instructiv, facilitat de tehnologiile informaţiei şi comunicaţiilor, pentru consultare, utilizare şi adaptare de către utilizatori în scopuri necomerciale. Termenul a fost adoptat la Forumul UNESCO de la Paris (2002), când s-a analizat impactul proiectelor Open Courseware asupra învaţământului superior. În baza aceleiaşi surse, menţionăm că RED includ:

a) materiale pentru predare-învăţare: proiecte deschise (open courseware şi open content), cursuri *free*, directoare de obiecte de învăţare (learning objects), jurnale educaţionale;

b) software open source – pentru dezvoltare, utilizare, reutilizare, căutare, organizare şi acces la resurse; medii virtuale de învăţare (LMS – Learning Management Systems), comunităţi de învăţare;

c) licenţe de proprietate intelectuală care promovează publicarea deschisă a materialelor, principii de design şi bune practici, localizarea conţinutului.

Deci, pe lîngă materialele propriu-zise, conceptul de *resurse educaţionale deschise* poate cuprinde şi instrumente specializate precum software-ul necesar dezvoltării, folosirii şi livrării materialelor educaţionale, inclusiv cel destinat căutării şi organizării conţinutului, precum şi comunităţile

virtuale de învăţare şi instruire.

Beneficiile vor fi importante pentru toţi: elevi – sursa primară a conţinutului digital, cadre didactice, instituţia de învăţământ, reprezentanţi ai altor sectoare.

Elevi

- calitate sporită şi flexibilitate a resurselor educaţionale;
- aplicarea cunoştinţelor într-un context mai larg;
- libertatea de acces (de exemplu, la locul de muncă/acasă) şi oportunităţi sporite pentru învăţare;
- suport pentru abordări centrate pe elev, individualizate, nonformale;
- dezvoltarea abilităţilor (de exemplu, aritmetica), prin elaborarea de RED generice care pot fi reutilizate şi recontextualizate în diferite domenii;
- posibilitatea de a testa materialele înainte de predare şi a le compara cu altele de la cursuri similare;
- oportunitatea de a se implica în iniţiative RED, prin contribuţie la dezvoltarea, testarea sau evaluarea acestora, prin activităţi de marketing, acţionînd împreună cu alţi colegi sau individual;
- experienţe autentice de "viaţă reală" prin intermediul RED ce asigură legătura cu eventuali angajatori sau cu sectoare profesionale.

Autorul/prima sursă ce stă la originea RED

- oferire de feedback din partea utilizatorilor;
- recunoaştere profesională şi creşterea reputaţiei;
- beneficii (de eficienţă şi culturale) asigurate prin abordarea colaborativă în procesul predării/învăţării;
- oportunităţi de a lucra în toate sectoarele, instituţiile şi domeniile abordate;
- sporirea competenţelor digitale;
- acces la un număr mai mare de cursanţi etc.

Alte categorii de personal/utilizatori

- acces la materiale calitative pentru a îmbunătăţi procesul educativ
- abordare colaborativă în procesul de predare-învăţare-evaluare;
- intensificarea dialogului în cadrul organizaţiei, dar şi în afara ei (cu colegi din sector);
- posibilitatea accesării materialelor pentru discipline pe cale de dispariţie;

Instituţii de învăţământ

- recunoaştere şi reputaţie consolidată;
- disponibilitate mai mare a conţinuturilor academice şi concentrare pe experienţa de învăţare (inclusiv extinderea ariei de participare);
- capacitate crescută de a sprijini elevii de la distanţă;
- eficienţă în producerea de conţinuturi (în special care pot fi utilizate pe domenii);
- stabilirea de noi parteneriate/legături cu instituţii şi organizaţii din interiorul, dar şi din afara învăţământului;
- sporirea rolului activităţilor de sprijin profesional (mentorat, consiliere etc.);
- un mecanism împotriva declinului unor subiecte sau teme specifice (care nu pot menţinute la nivel de instituţie, dar pot fi susţinute în mai multe organizaţii din resurse partajate);
- asigurarea durabilităţii materialelor vechi;
- o mai bună înţelegere a drepturilor de proprietate intelectuală;
- îmbunătățirea relaţiilor cu elevii, pe măsură ce aceştia devin colaboratori în producerea, oferirea şi utilizarea RED etc.

După cum vedem, avantajele promovării şi aplicării acestui concept în sistemul educaţional sunt impresionante. În acelaşi context, pornind de la problema costurilor foarte mari pentru manuale/suporturi de curs şi,

implicit, lipsa de capacitate financiară a elevilor şi studenţilor de a le cumpăra, relevăm faptul că, atunci când transformăm resursele educaţionale respective în resurse digitale, oferim oportunităţi extinse unui număr foarte mare de persoane.

Necesitatea propagării acestui concept şi în ţara noastră este indiscutabilă, ori, realizarea cu succes a reformelor actuale şi depăşirea problemelor ce ţin de calitatea, accesul şi relevanţa educaţiei presupun o abordare vizionară, inclusiv prin identificarea unor noi modele educaţionale şi valorificarea inteligentă a practicilor internaţionale.

BIBLIOGRAFIE:

1. Atkins D.E., Brown J.S., Hammond A.L. A review of the open educational resources (OER) movement: Achievements, challenges, and new opportunities, 2007 (http://www.hewlett.org/uploads/files/ReviewoftheOERMovement.pdf).
2. Butcher N. (Ed. by Kanwar A., Uvalic'-Trumbic S.) A basic guide to open educational resources (OER). Vancouver, Canada: Commonwealth of Learning, and Paris, France: UNESCO, 2011 (http://www.col.org/oerBasicGuide).
3. Creative Commons (n.d.). About the licences (http://creativecommons.org/licenses/).
4. Open Knowledge Foundation (n. d.). Guide to open licensing. Open Definition. (http://opendefinition.org/guide/).
5. Guidelines for open educational resources (OER) in higher education, UNESCO, 2011. 26 p.
6. http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/resources
7. http://www.acces-deschis.ro/ro/oer

https://red.prodidactica.md/despre-red/

PROVOCĂRILE ACTIVITĂȚII ONLINE ÎN GRĂDINIȚĂ

Pro.înv. preșcolar Mihăilă Tania
Școala Gimnazială Nr.8, Piatra Neamț

„A creşte un copil este un lucru riscant; căci reuşita depinde de multă trudă şi grijă, iar nereuşita întrece orice altă durere.” (Democrit)

Fiecare an școlar vine cu noi provocări, pe diverse nivele, fie că ești elev, cadru didactic sau părinte. Provocările pot aduce plus valoare dacă sunt privite cu deschidere, creativitate, transformându-se în unelte cu care vom putea modela mintea și sufletul copilului care ne pășește cu sfială în sala de grupa.

S-ar putea spune că cel mai important lucru, când vorbim despre eficiență în procesul de învățare, nu este unde ești (fie te afli într-o sală de grupă tradițională, fie într-una online), ci care sunt metoda, structura și conținutul activităților, și cât timp poți dedica acestor activități, dar preșcolarii au nevoie de predictibilitate, stabilitate și siguranța zilele acestea, motiv pentru care este important ca în această perioadă , în care s-au produs multe schimbări bruște în rutina lor, să restabilim niște momente reper ale zilei. Stabilitatea emoțională a copilului în această perioadă de frecventarea grădiniței în sistem hibrid este în strânsă relație cu satisfacerea acestor nevoi. Dacă copilului i se oferă atenție, înțelegere și ghidaj emoțional, abia atunci acesta se va putea dezvolta și va dori să exploreze mai mult lumea înconjurătoare.

Este necesar să ne folosim de interesele copiilor, să-i întrebăm despre ei și despre hobby-urile lor sau despre ce îi frământă. Putem introduce în structura activității un joc ,,arată și spune” pentru a le da copiilor ocazia de a împărtăși interesele lor cu ceilalți copii și educatoarele. Interacţiunea copil-educatoare se construieşte în jurul cuvintelor cheie: comunicare – cooperare – prietenie. Dacă privăm copilul de comunicare, îl transformăm într-o fiinţă introvertită. Comunicarea eficientă porneşte de la atitudinea pozitivă faţă de sine însuşi şi faţă de cel din faţa noastră. Copiii au nevoie de sprijinul nostru, dar au nevoie şi să afle de la noi cât de mult au progresat, au nevoie să-i ajutăm să avanseze, să fim lângă ei când dau greş, au nevoie să-i încurajăm. Dacă ne gândim că etimologia cuvântului „a încuraja” înseamnă „a da din inimă”, vom şti că atunci când încurajăm, transferăm curaj din inima noastră într-a lor; îi îndemnăm să treacă la fapte , îi ajutăm să acţioneze. Există diferite moduri de a încuraja şi folosim ca primă modalitate lauda. Să lăudăm copiii atât pentru tentativele lor, cât şi pentru realizările lor. Lăudându-i, le stimulăm simţul valorii personale şi al demnităţii, imaginea pozitivă de sine şi doar atunci va mai îndrăzni să încerce. Orice copil merită să simtă acest lucru. Limbajul trupului şi tonul vocii sunt mult mai importante decât cuvintele pe care le folosim: să nu fim furioşi, să nu folosim tonul critic, ci doar expresii afectuoase pentru a dezvolta

o relaţie bazată pe încrederea reciprocă. Să folosim o varietate de tonuri pentru a solicita atenţia copiilor, pentru a dezvolta diverse raporturi cu ei, precum şi expresivitatea limbajului . Să zâmbim mai mult, mai des, cald… Toţi avem nevoie de zâmbetul cald şi încurajator al celor din jur. Copilul vrea tot timpul acest semn de afecţiune, semn că lumea este un spaţiu cald, unde nimic nu-i este ostil, atât timp cât este lângă noi...

Toate aceste sunt mai greu de gestionat în perioada de grădiniță online - live și cred că cel mai mult lipseste socializarea, semnele de afecțiune și de încurajare directă. Comunicarea online este o perioadă grea pentru orice cadru didactic, pentru copii, dar și pentru părinți. Pentru educatoare este o provocare, ea trebuie să fie extrem de creativă și inventivă, să se adapteze în scurt timp la cerințele actuale și să planifice, organizeze și desfășoare activități educative folosindu-se de mijloacele moderne de predare. Multe din activitățile zilnice au fost transformate și adaptate pe placul preșcolarilor ce frecventează online grădinița. Pentru că la grupa noastră se lucrează în sistem hibrid și copiii frecventează grădinița prin rotație - două săptămâni on line , doua săptămâni față în față. Comunicarea temelor de studiu a săptămânii în curs, sugestiile de activități, de experimente și materialele informaționale pe tema de studiu, constiutuie principala noastră preocupare. Selecția materialelor și a resurselor prezentate și propuse părinților pentru a fi studiate cu copiii s-a făcut având în vedere specificitatea învățământului preșcolar. Activitățile propuse pentru activitatea online sunt însoțite de explicații detaliate, folosindu-se imagini sugestive preluate de pe site-uri educaționale și adaptate tematicilor abordate, filmulețe sau fotografii din activitatea cu copiii prezenți în sala de grupă.

Încearcăm să creem aceeași atmosferă pozitivă pe care ar avea-o în mod normal în clasă, prin rutine, laude, pictograme cu fețe zâmbitoare, ș.a., dându-le opțiuni din care să aleagă, astfel încât să simtă că au un cuvânt de spus, încurajându-i să se exprime, și tratându-i ca pe indivizi diferiți.

Părinții preșcolarilor noștri au avut întotdeauna un rol important și bine definit atât în crearea unui climat prietenos de învățare cât și în dezvoltarea relațiilor parteneriale, aceștia fiind permanent implicați în viața grădiniței. Acest parteneriat s-a materializat și de această dată prin deschiderea și receptivitatea părinților care ne ajută ca în această perioadă comunicarea și colaborarea să fie în beneficiul copilului, fiecare implicându-se în măsura posibilităţilor, în realizarea a măcar o parte din activităţile sugerate, alături de copii. Unii dintre părinți au preluat inițiativa și au desfășurat activități în plus față de cele propuse de noi, fapt ce dovedește o colaborarea eficientă și încredere reciprocă. Părinții și-au luat în serios rolul de parteneri educaționali și vin, în această perioadă, în sprijinul nostru prin tot ceea ce au întreprins, la sugestiile și îndrumările oferite de noi.

Feedback-ul și produsele finale, sub formă de poze și filmulețe făcute și trimise de părinți, au fost postate pe grupul de discuție cu aceștia.

Contextul actual ne cere să formăm micile personalităţi ale copiilor pentru a fi capabile să-şi exprime gânduri, emoţii, sentimente,opţiuni.Altfel spus, în faţa acumulării de cunoştinţe primează aplicarea informaţiilor, capacitatea de socializare a copilului, dobândirea autonomiei şi spiritul critic indiferent de modalitatea de abordare.

Trebuie să umplem rezervorul emoţional al copiilor cu timp acordat, cu încurajări, cu recompense şi cuvinte de iubire. Fericirea este cea mai mare sursă de

putere, de cunoştinţă şi de bucurie. Fericirea dată de munca cu, şi alături de copii, este cea mai mare sursă de lumină, căldură şi armonie. Este o experiența de învățare noua pentru noi toți, dar este un avantaj de a nu întrerupe procesul de invățare.

Bibliografie:
1. Eugenia, Şincan, Cultivarea limbajului...în Rev. înv. Preşc. nr.3-4, 1997;
2. Pânişoară , I .O.Comunicare eficientă , Ed. Polirom , Iaşi 2004 , Ediţia a-II-a revizuită şi adăugită .
3.Ionescu,M.,Ciucureanu,M., Preda,V.,Centrele de resurse pentru părinți din învățământul preșcolar, Editura Mark Link, București, 2004

Managementul învăţării creative

Prof. Magdalena Cozma
Școala de Artă „Sergiu Celibidache” Roman

Sistemul de învățământ are un pronunțat caracter inerțial și poartă înlăuntrul său premizele unei atitudini conformiste și rutiniere. Cadrul didactic poate foarte ușor staționa într-o abordare de rutină a demersului didactic, mulțumindu-se cu aplicarea „cuminte” a programei de educație plastică, reluând an de an teme, modalități de învățare, fără să țină cont de faptul că sunt alți copii, că sunt posibile abordări mai incitante mai stimulative, mai creative.

Învățătorul poate deveni factorul esnțial în stimularea creativității elevilor dacă abordează la clasă un management bazat pe anumite repere:

- Pornește în demersul didactic de la o viziune
- pozitivă asupra naturii umane;
- Consideră că este perfect normal ca cineva să se simtă implicat într-o decizie la formularea căreia a luat parte;
- Crede în capacitatea de autorealizare a elevilor și îi încurajează în acest sens;
- Apreciază individualitatea, personalitatea fiecăruia;
- Încurajează, promovează și recompensează creativitatea;
- Este angajat într-un proces de schimbare permanentă și are competențe necesare pentru a gestiona schimbarea;
- Pune accentul mai mult pe motivația internă decît pe cea externă;
- Pune accentul pe proces și nu pe produs, pe ceea ce se
- întâmplă cu structurile psihice implicate în învățare și nu pe produsele obiectuale (lucrările plastice în sine).

Dar ce se poate face efectiv pentru stimularea creativității la ciclul primar prin activitățile artistico-plastice? Este o întrebare la care încercăm găsirea câtorva răspunsuri.

Se constată că orele de arte vizuale și abilități practice ne permit să valorificăm mai intens potențialul creativ al copiilor prin caracterul lor ludic accentuat. Copilul vine la școală cu o mare experiență vizuală, știut fiind faptul că cea mai mare cantitate de informație vine pe canalul vizual; de altfel copiii au numeroase experiențe plastice încercate acasă sau la grădiniță, aceștia având în marea lor majoritate încă nestinsă plăcerea de a „mâzgăli”, de a reprezenta plastic lumea, senzațiile, trăirile, uimirile proprii, spontan, direct.

Un alt motiv este faptul că activitățile plastice oferă copiilor posibilitatea de a explora lumea vizual și tactil, implicând și mișcarea mâinilor, nu numai a ochilor, mișcare care se încarcă de stările interne în care se află aceștia în timp ce pictează, desenează sau modelează.

Elementele de limbaj plastic și tehnicile plastice devin „instrumentele”cele mai accesibile copiilor pentru a se exprima și a realiza imagini plastice expresive. De la familiarizarea cu elementele de limbaj plastic se poate ajunge prin intermediul unor ingenioase explorări vizual-plastice la descoperirea virtuților

expresive ale acestora. Aici intră în joc creativitatea pedagogică a învățătorului.

Creativitatea devine educabilă în condiţiile abordării unui management modern în care cadrul didactic este preocupat pentru crearea unui climat corespunzător, propunându-şi să utilizeze metode active, să realizeze corelaţii inter-disciplinare, să promoveze manifestarea liberă a copiilor în învăţare, dar în primul rând să cunoască şi să stimuleze potenţialul creator al fiecărui copil, recurgând la creativitatea în grup, cel mai eficient procedeu susţinut de specialişti.

Prin procesul de creaţie copilul caută forme noi, îşi lărgeşte universul, capacitatea de cunoaştere. Sarcinile educatoarei privitoare la formarea creativităţii consider că ar putea fi orientate în trei direcţii principale:

1. Depistarea potenţialului creativ al preşcolarilor,
2. Încurajarea manifestărilor creative ale acestora
3. Organizarea de activităţi instructiv-educative stimulative din punct de vedere creativ

Desfăşurând un management creativ la clasă, programa rămâne neschimbată privind volumul de cunoştinţe prevăzut, dar aplicând metode de creativitate pentru realizarea obiectivelor generale şi operaţionale modificăm sistemul operaţional mental al elevului, amplificând astfel latura formativă a procesului de învăţământ.Cu cât vom solicita mai mult efortul creativ al copiilor în procesul didactic, cu atât va creşte spiritul de independenţă al acestora şi astfel şansa dezvoltării personalităţii creatoare a preşcolarului.

Analizând creativitatea, J . Dewey[1] porneşte de la semnificaţia sa de arbitru al gândirii; G. Allport[2] evidenţiază faptul că în actul creaţiei sunt implicate aptitudinile şi chiar toate procesele psihice, propunând astfel o altă viziune asupra creativităţii-omul dispune de un potenţial creativ, iar datoria educaţiei este să-l descopere şi să-l dezvolte.

Creativitatea este o valoare social-umană şi educaţională de prim rang. Activizarea şi educarea creativităţii corespunde exigenţelor sociale actuale, celor mai profunde necesităţi umane şi, de asemenea, cerinţelor definitorii pentru învăţământul modern.

Creativitatea ar putea fi definită ca disponibilitate generală a personalităţii orientată către nou. Real, ea este o disponibilitate complexă de ordin psihologic ce cuprinde o multitudine de procese, stări şi capacităţi care coparticipă la realizarea unor produse noi şi valoroase pentru individ şi societate. Concret, avem în vedere aptitudinile şi atitudinile creative, ca şi planul supraordonat acestora, respectiv sistemul de aspiraţii şi valori, cu rol de orientare şi autoreglaj emergent, şi mai ales acea trebuinţă interioară pentru autorealizarea şi autoexprimarea valorică a propriei personalităţi.

Consider creativitatea, cu deosebire, ca activitate sau proces care conduce la un produs caracterizat prin noutate sau originalitate şi valoare pentru societate. Creativitatea se referă însă şi la găsirea unor soluţii, idei, probleme, metode, care , chiar dacă nu sunt noi pentru societate, ele sunt obţinute de subiect pe o cale independentă.

Creativitatea presupune şi procesul de elaborare a noi semnificaţii sau soluţii prin generarea de noi combinaţii şi restructurări a câmpului informaţional. Sub aspectul desfăşurării sale creativitatea a fost caracteri- zată ca procesul prin care omul resimte lacunele sau dezechilibrul posibil în anumite sisteme de date, în anumite zone ale experienţei umane, şi pe care le depăşeşte prin capacitatea de a formula idei şi ipoteze noi, de a le verifica

şi retesta, de a percepe şi exprima, în forme originale relaţii noi şi neaşteptate sau de a ordona în sisteme unice, perfecţionate, datele ce aparent nu sunt direct legate între ele.

Creativitatea este o dimensiune complexă a personalităţii; ea angajează diferite tipuri de resurse psihologice, cum ar fi:fluiditatea, flexibilitatea, capacitatea de elaborare, sensibilitatea pentru probleme, capacitatea de definire a problemelor, etc. Totodată, creativitatea solicită anumite potenţialităţi şi caracteristici de personalitate: spirit de indepen- denţă, preferinţa pentru complexitate, autonomie în elaborarea judecăţilor, conştiinţa de sine puternică, opoziţia în raport cu dominaţia şi îngrădirile de orice fel.

Putem înţelege creativitatea şi ca potenţial creativ, definit ca sistemul capacităţilor latente, apte de proiectare şi obiectivare în manifestări nova- toare. În acest înţeles putem vorbi despre potenţialul creativ la vârstele copilăriei şi de stimularea lui în vederea afirmării ulterioare prin acte creatoare efective.

Cadrul didactic sugerează copiilor iluzia deplinei libertăţi. E vorba de o „libertate înţeleasă", cum spunea marele gânditor J. J. Rousseau; „Nu e supunere mai perfectă decât aceea care păstrează aparenţa libertăţii", spunea el. Apoi adaugă: „Copilul nu trebuie să facă decât ceea ce vrea el, dar el nu trebuie să voiască decât ceea ce voieşti tu să facă; nu trebuie să facă un pas fără ca tu să-l fi prevăzut, nu trebuie să deschidă gura fără ca tu să ştii ce va spune"[3].

Atitudinea cadrului didactic determină din optica potrivit căreia ea are menirea să creeze un bogat şi sugestiv mediu copiilor, să lase posibilităţi de încercare şi iniţiativă copiilor, să-i ajute prin informaţii corecte, să exploateze erorile şi eşecurile unor experienţe ale copiilor; ea urmăreşte, îndrumă, sfătuieşte, dar nu comandă niciodată.

Pentru formarea şi dezvoltarea spiritului creativ la elevi este necesară şi dezvoltarea încrederii în forţele proprii. Aceasta poate fi stimulată prin atitudinea atentă a învăţătorului faţă de dorinţele, sugestiile sau propunerile copiilor, prin importanţa pe care o acordă iniţiativei lor pozitive şi acţiunilor îndeplinite fără ajutor din afară.

A forma gândirea creatoare a unui copil nu înseamnă a-l face artist, ci numai a-i da posibilitatea să-şi dezvolte originalitatea gândirii. Este foarte important să nu descurajăm încercările copilului prin aprecieri critice asupra a ceea ce a produs el. Un motiv important este și faptul că desenul este iubit de copii, aceștia simțind nevoia de a desena, picta, tot așa cum simt nevoia de a se juca. Între desenul copiilor și joc există multe trăsături comune care au fost evidențiate în sens creator de mulți pedagogi, profesori de desen, artiști, psihologi. Lucrările plastice ale copiilor constituie un mesaj sincer, autentic, care vorbește despre lumea exterioară și cea interioară, despre felul în care ei văd, simt și interpretează aceste lumi și relațiile dintre ele.

Bibliografie:

[1] Dewey, J., Fundamente pentru o ştiinţă a educaţiei, Editura didactică şi Pedagogică, Bucureşti 1972

[2] Allport, G., W., Structura şi dezvoltarea personalităţii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981

[3] Rousseau, J., J., Emil sau Despre educaţie, E.D.P. , Bucureşti, 1973

DEZVOLTAREA AFECTIVĂ A PREŞCOLARULUI

Prof. pentru învățământul preșcolar APETREI MANUELA-ELENA,
Colegiul Tehnologic „Spiru Haret” Piatra-Neamț

De multe ori, privind în sufletul tău, ți se pare că stai în fața unei case cu obloanele trase și cu ușile încuiate. O mână necunoscută a scris pe o hârtie în colț, la poartă: „PLECAT FĂRĂ ADRESĂ.....” Octavian Goga.

Rezumat: Intrarea copilului în grădiniţă înseamnă începutul exercitării sistematice a unor influenţe care vor accentua şi consolida toate aceste caracteristici ale afectivităţii preşcolarului. Este vorba în primul rând, chiar de faptul că se intră într-un nou spaţiu de viaţă în care copilul rămâne un număr de ore fără a avea pe cineva din familie în preajmă. Această intrare a copilului în instituţiile preşcolare, solicită toate posibilităţile lui de adaptare.

Summary: The entry of the child into the kindergarten means the beginning of systematic exercise of influences which will accentuate and consolidate all these characteristics of the pre-school affectivity. It is primarily about entering a new living space where the child remains a number of hours without anyone from the family around. This child's entry into preschool institutions requires all his possibilities for adaptation.

Cuvinte cheie: Dezvoltare, preșcolar, afectivitate.

Keywords: Development, preschool, affectivity.

Dezvoltarea psihică a preşcolarului presupune profunde schimbări în plan afectiv. Ele au semnificaţie atât pentru acest stadiu,cât şi pentru cele ce vor urma. Autorii psihanalişti consideră că afectivitatea preşcolarului se va manifesta ca un fel de matriţă pentru emoţiile şi sentimentele de mai târziu. Totodată, cunoaşterea dezvoltării afective a copilului orientează atât influenţele educaţionale ale familiei, cât şi pe cele ce se exercită în spaţiul grădiniţei. Fără a intra în prea multe detalii, este necesar să relevăm mai întâi caracteristicile de bază ale dezvoltării afective a preşcolarului.

În primul rând observăm că după criza afectivă de la doi ani şi jumătate –trei ani copilul pare mult mai liniştit, mai satisfăcut de relaţiile sale cu ambianţa. Se produce astfel o pozitivare progresivă a stărilor sale afective, “Bucuriile şi satisfacţiile sunt mai frecvente, copilul este mai tolerant mai stăpân pe relaţiile sale”. În aceste condiţii, legăturile cu cei din jur se stabilesc mai uşor şi copilul se integrează mai repede în fel de fel de relaţii şi activităţi.

Fiind încă un stadiu al copilăriei, trăirile afective sunt legate de împrejurările prezente, “ de aici şi acum”, şi au deci un caracter situativ dominant. Mai ales preşcolarii mici şi mijlocii trăiesc intens clipa şi sunt puţin influenţaţi de obligaţii şi necesităţi stringente. Preșcolarii mari rămân legaţi de împrejurările prezente, dar trăirile lor afective încep să fie motivate de aşteptările lor şi de o anumită preocupare de viitorul lor ca şcolar.

Sunt tot mai mult implicate elemente de memorie afectivă sau confruntări cu cerinţele morale parentale. Chiar la vârsta de trei ani, unii copii pot trăi vinovăţia atunci când au încălcat cerinţele parentale. La patru ani pot fi mândri de ce au reuşit să facă şi bucuroşi că vor fi recompensaţi. La şase ani se poate trăi intens, criza

de prestigiu în condiţiile în care sunt mustraţi în public sau pot fi dezamăgiţi dacă adulţii nu le acordă atenţia pe care o aşteaptă. Aşa numitul ,,sindrom al bomboanei amare" reprezintă cel mai bine această particularitate a afectivităţii preşcolarului. Copilul care primeşte o recompensă când nu a meritat-o pe deplin este capabil să sesizeze această discordanţa între ceea ce se cere şi ce a realizat afectiv.

Dezvoltarea fizică şi psihică generală explică o altă particularitate a preşcolarului şi anume creşterea progresivă a rezonanţei afective faţă de toate felurile de stimulări. Copilul care percepe din ce în ce mai bine şi înţelege din ce în ce mai mult cele ce se petrece în jurul lui va fi capabil să trăiască numeroase emoţii şi sentimente, să fie sensibil şi să răspundă celorlalţi cu bucurie, veselie, simpatie etc. El poate fi astfel uşor câştigat pentru a face ceva, a stabili o relaţie, a mângâia, a susţine, a-i ajuta pe alţii, şi toate acestea pentru că acum îi înţelege mai bine pe cei din jur şi situaţiile reale de viaţă.

Caracteristic pentru preşcolaritate este şi faptul că se amplifică învăţarea afectivă realizată prin observarea conduitelor celorlalţi, prin imitaţie, prin participarea comună la evenimentele de viaţă, prin întărire socială. La toate acestea se adaugă faptul că " se pot prelua şi modele ale stărilor afective trăite de unele personaje din poveşti, desene animate, emisiuni TV etc.

Specifice pentru preşcolaritate sunt şi îmbogăţirea şi nuanţarea conduitelor emoţionale expresive şi accentuarea mecanismelor de reglare a acestora. Copilul îşi dă seama de efectul conduitelor sale emoţionale asupra celor din jur şi acţionează în consecinţă. În jurul vârstei de 4-5 ani, poat simula cu succes unele stări afective, de o anumită factură pentru a obţine de la adult ceea ce doreşte. La fel, copilul care trece de 5 ani poate să-şi exprime plânsul şi mânia în faţa celorlalţi chiar dacă el suferă; manifestă voit compasiune şi-şi dă seama de acceptarea acestor comportamente de către cei din jur.

O altă particularitate a preşcolarităţii este şi cristalizarea unor sentimente fundamentale,ca urmare a unor relaţii de durată cu persoane şi activităţi semnificative şi a generalizării emoţiilor trăite cu aceste ocazii. Este vorba, în primul rând, de sentimentele faţă de părinţi şi rudele apropiate, faţă de alţi adulţi semnificativi, aşa cum este educatoarea, faţă de activităţi cum ar fi jocul, competiţia, învăţarea etc. În ceea ce priveşte sentimentele faţă de părinţi, faţă de surori, există, în acest studiu, condiţii ca să se înregistreze chiar un proces de maturizare a lor.

În fine, creşterea capacităţilor fizice şi psihice ale copilului care îl fac să se implice în numeroase relaţii şi activităţi determină o altă caracteristică a afectivităţii preşcolarului şi anume îmbogăţirea şi diversificarea acesteia. Astfel, " copilul începe să manifeste o mai mare nuanţare a emoţiilor". Bucuria lui va fi diferită dacă va fi generată de întâlnirea cu mama, de revederea unei rude, de primirea unui cadou, de reuşita într-un joc sau într-o activitate etc., dar chiar activităţile desfăşurate de copil sunt acum mult mai bogate şi mai variate.

Copilul găseşta aici o lume pe măsura sa, înconjurat de cei de o seamă, el se simte întotdeauna liber şi mai puternic în faţa adultului. Acele unităţi preşcolare în care există dotarea corespunzătoare şi confortul necesar, vor stârni curiozitatea şi plăcerea copilului şi vor estompa neliniştea şi încordarea generate de această mare schimbare din viaţa sa. Dar mai importantă decât ambianţa fizică este cea umană. Este vorba de începutul relaţiilor cu un nou adult semnificativ,

educatoarea, şi interacţiunea cu covârstnicii.

Educatoarea păstrează căldura afectivă a părinţilor şi totodată stimulează copilul să se implice, să îndrăznească să reuşească prin forţele proprii. Educatoarele se deosebesc de celelalte cadre didactice prin dragostea lor deosebită pentru copii, prin răbdarea, calmul, simpatia, plăcerea jocului, a noului a creativităţii şi inventivităţii puse în slujba educării celor mici.

Realizând practic programele educaţionale complexe, educatoarea dezvoltă interesul copiilor pentru cunoaştere şi dobândire de abilităţi cognitive practice, accesibilizează sarcinile de învăţare, creează decalajul necesar întrecerinţa şi posibilităţi, asigurând astfel condiţia succesului şi securizând copilul în faţa noului, necunoscutului, dificilului.

Conţinutul activităţilor de grădiniţă reprezintă stimulări sistematice, continue, de durată care contribuie la dezvoltarea unor emoţii şi sentimente superioare cum sunt cele intelectuale, estetice şi morale. Un sistem de activităţi care le permite copiilor însuşirea unor cunoştinţe sistematice şi clare, va crea o receptivitate sporită faţă de acestea, va alimenta curiozitatea, dorinţa de a paricipa la activităţile propuse, mândria pentru ce ştiu şi ce pot face. Cunoştinţele despre natură, despre situaţii umane, despre artă vor ocaziona sentimente şi emoţii corespunzătoare. Prin urmare, educatoarea îndeplineşte câteva roluri specifice în procesul de dezvoltare şi de maturaizare afectivă a preşcolarului:

a). îl ajută să se desprindă fără tensiuni şi de perturbări de relaţia afectivă exclusivă cu părinţii şi rudele;

b). îl sprijină să construiască o nouă relaţie afectivă puternică şi securizantă;

c). dezvoltându-i capacităţile fizice şi psihice, îi asigură o adaptare bună la sarcini şi situaţii noi şi-i creează astfel un climat pozitiv de dezvoltare şi de dobândire a unei independenţe afective veritabile;

d). organizând şi desfăşurând activităţi noi şi interesante, dezvoltă în mod hotărâtor emoţii şi sentimente superioare şi îmbogăţeşte şi diversifică trăirile afective ale copilului.

Succesul în realizarea acestor roluri este condiţionat şi de calitatea influenţelor familiale. Încrederea copilului în dragostea părinţilor îi permite să accepte despărţirea temporară de ei şi să se angajeze într-o nouă relaţie, ca cea cu educatoarea.

Un alt factor de dezvoltare şi progres în plan afectiv, îl reprezintă relaţiile cu egalii. Confruntarea cu egalii şi relaţionarea cu ei diminuează egocentrismul care, cu voie sau fără voie, este întreţinut de familie. Chiar numai prezenţa covârstnicilor, la care educatoarea se raportează în acelaşi fel, îl face pe copil să-şi dea seama că el nu este centrul universului şi să-i perceapă pe ceilalţi ca fiindu-i egali.

Atât relaţiile cu egalii cât şi tactul şi talentul pedagogic al educatoarei asigură diminuarea agresivităţilor copiilor. Educatoarea este cea care veghează comportamentele tuturor copiilor, descurajând actele agresive ale acestora şi explicându-le de ce trebuie respinse şi evitate.

Atât influenţele educatoarei cât şi cele ale grupului contribuie, de asemenea, la diminuarea anxietăţii. Prin urmare, rolul egalilor în dezvoltarea afectivă a preşcolarului este mediat şi condiţionat de acţiunile şi influenţele educatoarei asupra grupului. Ea este cea care îl poate transforma într-un factor de certă dezvoltare a fiecărui copil. Progresul şi dinamica vieţii afective reprezintă o latură de cea mai mare importanţă a dezvoltării psihice normale a copilului.

Copilul preşcolar posedă, în genere, numeroase emoţii a căror nuanţare este în plin progres [6, p.100]. Traiul în famile (ca grup social) şi

integrarea în colectivitatea preşcolară determină complicarea relaţiilor afective şi acestea cu atât mai mult cu cât uneori în famile sau în colectivitatea respectivă are loc deplasarea atenţiei spre un alt copil care a apărut între timp.

În conduita copilului de vârstă preşcolară mică persistă încă modalităţi de comportament nediferenţiate, în care sunt implicate stări afective difuze: preşcolarul mic plânge şi râde în acelaşi timp, râde adeseori cu lacrimi pe obraz.

Perioada preşcolară este perioada când, deşi copilul are încă explozii afective, fie de mânie (furia albă), fie de simpatie, încep să se manifeste (încă la 3 ani) reticenţe emotive în relaţiile cu cei din jur. Capacitatea de a-şi stăpâni emoţiile se dezvoltă.

¬În a doua copilărie, copilul este încadrat, de obicei, într-o instituţie preşcolară, care creează condiţi noi, de fond, pentru dezvoltarea în ansamblu a laturii afective a personalităţii. În legătură cu aceasta, trebuie să arătăm că procesul adaptării la colectivitate este uneori destul de dificil. În aceste condiţii, conduita se modifică mult, dispoziţiile devin mai persistente, emoţiile mai profunde.

Apar stări emotive complexe, cum ar fi starea de vinovăţie (la 3 ani), de mândrie (la 4 ani), de pudoare, momente de suportare de refuz (la 3-4 ani), de criză de prestigiu (la 6 ani) ori cele denumite „sindrom al bomboanei amare” (la 5-6 ani) [5, .52].

În perioada preşcolară, sub influenţa activităţilor ludice (cerinţa de a interpreta diferite roluri în joc), cresc şi posibilităţile copilului de a simula. Fenomenul ca atare duce la o mai mare mobilitate a expresiei feţei, care comunică mai nuanţat stările afective ale copilului. Atingând niveluri noi de dezvoltare, planul afectiv se caracterizează şi prin apariţia sentimentelor, ceea ce constituie un indiciu pentru dezvoltarea conştiinţei morale a copilului.

BIBLIOGRAFIE:

[1]. ANCUȚA, L. şi ANCUȚA, P – Jocurile de creativitate ,(1997), Ed.Excelsior, Timişoara.

[2]. ANTOHE, I. şi HUȚUPAȘ, I. – Psihopedagogia jocului , (2002), Ed. Nitnelav, Glaţi.

[3]. PÂSLARIU, G.C., şi CAZACU, O. – Instruire şi educaţie în învăţământul preşcolar contemporan, (2005), Ed. Grafit, Bacău.

[4]. PIAGET, J. – “ Psihologie şi pedagogie ”, 1972, E.D.P., Bucureşti.

[5]. RĂDUȚ-TACIU, R. şi colaboratorii - Pedagogia jocului, (2004), Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj Napoca, p.52.

[6]. ROBU, M. – Empatia în educație, (2008), Ed. Didactica Publishing House, București, p.100 “

DREPTUL DE A LOCUI ÎN COMUNITATE. PREVENIREA INSTITUȚIONALIZĂRII PE CRITERIU DE DIZABILITATE

Prof. înv. preşcolar, Popa Ioana Daniela,
Şcoala Gimnazială Iulia Hălăucescu, com. Tarcău

Cuvântul **segregare** înseamnă delimitare, separare, îndepărtare.

Instituționalizarea înseamnă internarea unui copil într-un centru de plasament sau a unui bătrân într-un azil.

Persoană cu dizabilităţi – „*persoană cu deficienţe fizice, mintale, intelectuale sau senzoriale, deficienţe care, în interacţiune cu diverse bariere/obstacole, pot îngrădi participarea ei deplină şi eficientă la viaţa societăţii în condiţii de egalitate cu celelalte persoane”*. (1)

Comunitatea *reprezintă un grup de oameni care împart interese, credințe sau norme de viață comune*. (2) Cine locuiește într-o comunitate trăiește în mijlocul semenilor săi, bucurându-se de toate drepturile ce decurg din aceasta.

Scopul lucrării este de a demonstra beneficiile pe care le are integrarea socială a copiilor cu dizabilități, prevenind instituționalizarea pe acest criteriu al dizabilității și beneficiind de dreptul de a locui în comunitate.

Dacă există condiții propice de creștere și dezvoltare, dezvoltarea unui copil este condusă într-o direcție pozitivă. Pe măsură ce începe să înțeleagă cele mai simple noțiuni sociale și le procesează, copilul învață gradual diferite abilități de viață. Instrumentele care îl vor ajuta să se descurce cu sarcinile cotidiene sunt tocmai aceste abilități, care depind de un număr mare de variabile:

a. Auto-suficiența
b. Limitele
c. Testarea realității
d. Reciprocitatea
e. Dezvoltarea ca proces

Independența este o funcție a încrederii în sine a copilului și se poate cultiva doar într-un mediu stabil. Fiecare copil are nevoie de îndrumare și sprijin pentru a-și dezvolta un simț al auto-suficienței care condiționează la rândul ei dezvoltarea personalității. Pericolul începe în momentul în care copilul cu dizabilitate observă că cei din jurul lui îl percep ca fiind ,,handicapat”, îl protejează și tratează conform cu nivelul lui de funcționare, se percepe așa și capătă justificarea pentru a se comporta în continuare așa. Scade curiozitatea și devine, încet, incapabil de a face față provocărilor. Părinții trebuie să învețe să transfere responsabilitate parțială asupra copilului lor, transmițându-i mesajul că ceilalți au încredere în abilitățile lui. Acest mesaj îl vor provoca să încerce să realizeze lucruri care îi păreau neinteresante, neatrăgătoare, imposibile. Este important, de asemenea, să existe toleranță, să nu se facă deloc comparații, să i se impună copilului să respecte aceleași reguli care se aplică tuturor copiilor din grupă.

Procesul de atingere a independenței depinde de măsura în care oamenii din jurul copilului sunt pregătiți să îi identifice abilitățile și să contribuie la dezvoltarea acestora, precum și de felul în care mediul se raportează la copil. Independența se materializează atunci când copilul demonstrează că poate rezolva singur diferite sarcini, respectă reguli, poate trece ușor de la joaca în mod independent la joaca cu mai mulți copii.

Adultul stabilește limite și reguli pe care copilul trebuie să și le însușească. Acestea îl conectează la realitatea de aici și acum, îl ajută să se concentreze și îi oferă o stare de liniște. Este important ca fixarea limitelor să se facă într-o manieră pozitivă, încurajatoare dar autoritară în același timp, ceea ce îl ajută pe copil șă își dezvolte abilitatea de a surprinde esența mesajului în mod clar și de a și-l însuși.

Socializarea timpurie se răsfringe pozitiv asupra formării personalității și a adaptării la viață. Rutina din timpul activităților de la grădiniță îi permite copilului să se simtă protejat, să își canalizeze atenția, să se simtă egal cu ceilalți și atunci este motivat că ceea ce face este important atâta timp cât își folosește propria inițiativă. Se dezvoltă spiritul de inițiativă, își consolidează dominația (lateralitatea mâinii), își dezvoltă simțul echilibrului , se dezvoltă abilitățile psiho-motorii. Adulții trebuie să încurajeze încercările, să îl laude, să îl învețe pe copil că știința derivă din experiențe cumulate, iar un eșec nu înseamnă neapărat un dezastru. Oferindu-i un model, copilul își dezvoltă abilitatea de a testa realitatea.

Copilul cu dizabilități trebuie susținut în îmbunătățirea relațiilor interpersonale de către adult, în calitate de intermediar, prin recunoașterea unor nevoi personale, precum și respectarea nevoilor celorlalți. Tonul folosit este relaxat, prietenos, comunicând cu copilul la nivelul ochilor și impunând în acest fel o comunicare deschisă și o atmosferă plăcută. În acest fel se consolidează relația de reciprocitate dintre copilul special și mediul său social.

Procesul de creștere are loc pe mai multe niveluri în același timp, incluzând pauze, relaxări, regresii și interludii. Dezvoltarea copilului (creștere fizică, percepție, înțelegere, însușirea și aplicarea cunoștințelor) este un proces care are loc cu o viteză specifică individului și este imperios necesar să se profite de fiecare stadiu al dezvoltării, fără să se grăbească un anumit stadiu sau să fie sărit.

Pentru a-l ajuta pe copil în procesul de maturizare, este important ca adultul să fie răbdător și familiarizat cu reacțiile copilului în toate situațiile sociale. Trebuie definite sarcinile pe care le poate îndeplini de unul singur, ca și cele la care va avea nevoie de ajutor.

Prioritizarea obiectivelor și scopul se redefinesc în permanență.

Unui copil special îi este greu să facă față și să accepte cerințe. Dar atâta timp cât regulile unui sistem sunt clare și corespunzătoare nevoilor sale, el acceptă provocările de bună voie și se bucură că poate crea și poate fi parte integrantă dintr-un sistem bine definit. Atunci vorbim despre un copil bine adaptat și sprijinit. Un sistem care va reuși să ia în considerare nevoile speciale și învățarea prin experiențe, să îi includă pe copiii cu cerințe speciale, este un sistem ce pune accent pe dezvoltarea personalității.

Există provocări și dificultăți la nivelul copilului cu CES, a grupului, a părinților și a educatorilor. Mediatorul are rolul de a supraveghea procesul de integrare a copilului cu CES, este parte integrantă din echipă, menține un contact cu toți copiii și ajută la activitățile de grup. Când școala este conștientă de propriile limitări, atunci când are de-a face cu sarcina integrării, când este conștientă că nu poate oferi copilului maximum de atenție necesar, poate solicita sprijin individual al copilului în cadrul educațional.

Pentru ca un copil special să se obișnuiască cu mediul, să fie acceptat de acesta, el trebuie să simtă că aparține acelui grup, care îl acceptă necondiționat.

Părinții trebuie să fie permanent sprijiniți, ei sunt oamenii devotați care au de a face cu greutăți, depun

imense eforturi, își dedică viața dezvoltării și evoluției copilului cu CES, integrându-i alături de semenii lor în școala de masă.

„Instituţia de învăţământ preşcolar constituie cadrul instituţional cu care trebuie să înceapă incluziunea, aducînd beneficii maxime în dezvoltarea copilului pe toate aspectele personalităţii, beneficii cu impact major în viaţa acestuia.” (3) Integrarea totală încurajează atât sistemul cât și copilul în asumarea responsabilității.

Am arătat, prin cele expuse mai sus, beneficiile pe care le are integrarea socială a copiilor cu dizabilități, prevenind instituționalizarea pe acest criteriu al dizabilității și beneficiind de dreptul de a locui în comunitate.

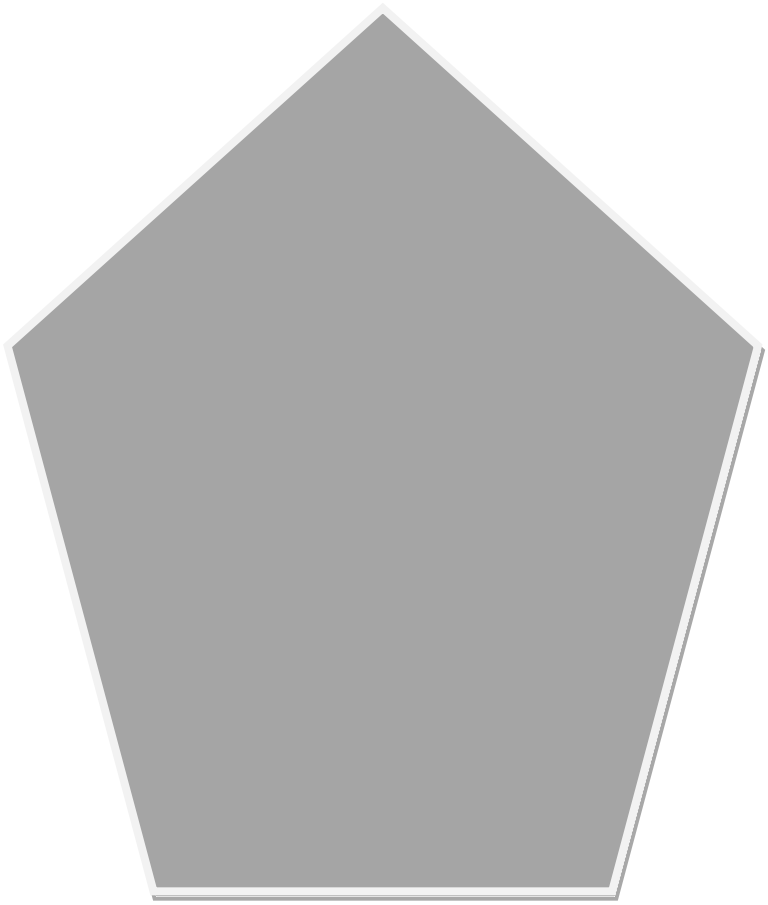

BIBLIOGRAFIE

1. Burcea Sînziana, *Note de curs, Integrarea copilului cu dizabilități în învățământul de masă- principii de bază*, 2009
2. Haheu-Munteanu Eufrosinia, *Suport de curs, Managementul educației incluzive în instituția timpurie de învățământ*, Chișinău, 2020
3. https://ro.wikipedia.org/wiki/Comunitate

FAMILIA - LEAGĂNUL IUBIRII
(rolul familiei în dezvoltarea psiho-fizică a copiilor)

Prof.înv.preșcolar SOPONARU ANA PETRONELA
Grădinița P.P.Nr.9,Piatra Neamț
Școala Gimnazială nr.3,Jud.Neamț

Aş porni de la ceea ce susţineau în timpurile îndepărtate ale istoriei, românii “Mens sana in corpore sano”(Minte sanătoasă în corp sănătos).

De aici deducem că încă din primele zile ale venirii copilului pe lume părinții sunt cei dintâi chemați să-i asigure acestuia cele mai bune condiții de dezvoltare fizică și psihică. Mama este aceea care se ocupă preponderent de acesta, străduindu-se cât este ea capabilă, să-l crească sănătos, să-l ferească de tot ceea ce i-ar putea pricinui copilului rău în dezvoltarea sa. O hrană potrivită vârstei, administrată rațional, mângâiere, alintare, într-un cuvânt afecțiune maternă. Totul să fie bine dirijat pentru vremea când, micuțul trece pragul grădiniței și apoi al școlii.

Mediul de viață în care trăiește copilul(sugar, copil de grădiniță și apoi școlar) oferit de familie să fie cât se poate de ambiental.

Copilul are nevoie, nu numai de un mediu fizic sănătos, ci și de un mediu familial sănă tos din punct de vedere moral. Aceasta și pentru faptul că peste ani omul reflectă fidel mediul sau de formare. În familie și apoi in școală copilul își însușeste concepția generală despre lume și viață, aici se fixează atitudinea lui ca individ față de semenii săi și față de societatea în care trăiește. Tot aici se elaborează atitudinea fatță de muncă, față de membrii familiei, față de colegii de gradiniță, de școală.

Părinții trebuie să-și cunoască cel mai bine propriul vlăstar cu bunele și relele lui și să intervină când este oportun pentru îndreptarea unor lucruri rele ce se manifestă în comportamentul său prin metodele cele mai eficiente, dar nu brutale, dure.

Părinții au fost preocupați încă din timpuri îndepărtate să-și crească copiii sănătoși la trup și la suflet, cu dragoste de tot ce este util si frumos.

Aș aminti aici “Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie” care cuprindeau și sfaturi pentru educarea bunelor maniere- educația estetică, gustul pentru frumosul din viața umană.

În realizarea unei educații morale sănătoase în formarea concepției despre lume un loc aparte îl ocupă educația estetică.

De mic, copilul să fie învățat ce să citească, ce desene animate să vizioneze .

Părintele are datoria să-și cunoască cel mai bine copilul său. Pentru asta trebuie să găsească cele mai eficiente metode.

Exemplu:

Un copil din fragedă vârstă este atras de desen. Asta presupune că el trebuie îndrumat către un specialist în acest domeniu. Altfel talentul lui nu va gasi drumul realizării sale.

Un copil pus în situația de a avea în față o mulțime de obiecte care nu prezintă interes (bucăți de stofă, lemn, hârtie, nasturi etc.) observăm dacă le studiază pe care anume și în final ce va alege din toate.

Asta ne conduce la ideea că peste ani copilul poate deveni om de cultură,

om de științe, sau om de afaceri.

Fericirea unui copil nu constă așa cum susțin unii părinți în a-i oferi tot ce ține de partea materială, financiară. Aceasta este numai o parte care trebuie completată cu dragoste de mama, de tata, de afectiune față de acest micuț al societății.

Ambii părinți au responsabilități și preocupări educative. Numai așa cei doi vor deveni peste ani model pentru copilul lor.

Copilul trebuie pus în situația de a constata că nimic în viață nu se obține decât prin muncă. Munca fizică alături de cea intelectuală îl realizează complet pe individ. Un trup bolnav va găzdui și un suflet bolnav.

Copilul, în funcție de vârsta pe care o are, să fie pus în situația de a contribui și el, prin munca lui, la bunul mers al familiei sale.

Totul însă trebuie făcut de așa natură încât să genereze dragostea pentru muncă fizică și nu invers.

De fapt metode potrivite trebuie alese și pentru a-l învăța pe copil cum să se achite de anumite îndatoriri pe care le are în familie potrivit puterii lui.

Familia conștientă de rolul și menirea ei în societate creează condiții de formare în viitor a unor oameni capabili să rezolve orice problemă prin puterile proprii, cu un spirit de răspundere puternic dezvoltat.

Din păcate în societatea noastră, întâlnim și copii tratați cu violența verbală, violența fizică și chiar mai grav.

Sunt copii unde familia nu este nici pe departe leagănul iubirii, oaza lor de liniște, ci dinpotrivă aici nu văd decât certuri, bătăi, scandaluri permanente ce duc în final, în destul de multe cazuri la părăsirea familiei de catre micuți.

Aceștia își găsesc refugiul fie pe străzi, fie sunt duși de instituțiile statului în cămine de plasament.

De mare importanță pentru familie sunt multe trăsături morale pe care copilul și adolescentul mai târziu trebuie să le aibă.

. M-aș referi aici la niște lucruri ce apar lipsite de importanță, dar un gest mărunt are o frumusețe anume. Astfel denotă o bună educație felul cum salută, cum se comportă în anumite situații din viată, cum se șsază pe scaun, cum își exteriorizează trăirile afective atunci când a vizionat de exemplu un film la televizor etc.

Pentru a fi mai explicită scot în evidență niște lucruri ce par lipsite de importanță, dar nu este deloc așa.

În timpul mesei trebuie respectate anumite reguli: poziția corpului relaxată,să nu se țină coatele pe masă, să nu țină farfuria cu mâna, să fie atent la folosirea tacâmurilor și băuturilor să mănânce și să bea firesc, fără grabă, să nu vorbească cu gura plină, după ce termină de mâncat să așeze tacâmurile pe farfurie, unul lângă altul, cuțitul în dreapta, furculița în stânga cu dinții în jos, servețelul folosit se pliază la loc și se pune pe masă.

Acest mod folosit în familie la început, e de mare folos ulterior la gradiniță și în orice situație asemănătoare în restul vieții individului.

În continuare mă voi referi la o trăsătură morală importantă pentru ființa umană și anume cinstea.

Cinstea este o calitate morală dar este și o obligație cetățenească în acelaș timp.

Și cu aceasta se întâlnește micuțul la început în propria familie, apoi în familiile prietene și apoi în grădiniță, școală, societate.

Când în familia lui observă că membrii ei sunt drepți, cinstiți unul față de celălalt prin tot ce fac, copilul deja și-a format o gândire despre ce este cinstit si ce este necinstit. De fapt un proverb spune”Cinstea cu cinste se hrănește”.

De fapt urmărind dezvoltarea individului și nu numai, ajungem la o concluzie și anume: fiecare lucru trebuie făcut la vremea lui.

N. Labiș a scris o frumoasă poezie intitulată”Dacă toate acestea fi-vor învățate”.

Titlul și un alt vers: “Astea nu se-nvata când e prea târziu” scot în evidență tocmai rolul important pe care-l are familia in formarea copilului.

Familia, înainte de școală este izvor de învățătură și de învățăminte. Copilul nu se naște pentru ca a doua zi la scurt timp să meargă la grădiniță și apoi la școală.

În opinia mea primii șase sau șapte ani pe care copilul îi petrece acasă în mare măsură sunt ani hotărâtori care l pregătesc pentru ceea ce urmează să vină.

Mama apare în prim plan, mai aproape de copii şi vremea”celor şapte ani de-acasă”îi conferă ei atrbutul creşterii şi educării lor fundamentale.

Ea, mama, trebuie să-i învețe tot ceea ce este omenesc, înalțător și curat pentru ca”astea nu se-nvață când este prea tarziu”.

Deși fiecare lucru trebuie făcut la vremea lui. Și dacă lucrurile elementare nu se –nvață în familie, cu precădere de la mama, atunci e într-adevăr prea târziu pentru a mai putea fi învățate.

Gândindu-mă și la marele nostru povestitor I.Creangă și la opera lui”Amintiri din copilărie” subliniez încă o dată ca rolul mamei în formarea copilului este covârșitor, fundamental, ea este cea care dă viață, dăruiește și sentiment și culoare pruncului. Probabil că de aceea și primul cuvânt gângurit este acela de “mama”.

Pentru că tot ea îl învaţă:

“Din copilaria mea, de la voi,
Primele îndemnuri, primele poveţe
Dorul de lumină, scârba de noroi.”

Deci, anii cei mai vrednici și luminoși de acasă, sub oblăduirea bună a părinților, constituie cheia succesului tânărului.

La vremea copilăriei este vorba de iubirea față de parinți, de soră sau de frate.

“Profitați de copilărie pentru a vă juca, profitați de tinerețe pentru a vă instrui, profitați de bătrânețe pentru a cugeta. Și profitați de viată pentru a iubi.

BIBLIOGRAFIE:

1) DUMITRANA MAGDALENA: „COPILUL, FAMILIA SI GRĂDINIȚA!”, EDITURA COMPANIA”, BUCUREȘTI, 2000
2) PREDA VIORICA: „COPILUL SI GRĂDINIȚA”, EDITURA COMPANIA”, BUCUREȘTI, 1999;
3) ZIG ZIGLAR: „PUTEM CREȘTE COPII BUNI ÎNTR-O LUME NEGATIVĂ!?”, EDITURA „CURTEA VECHE”, BUCUREȘTI, 2000

EDUCAȚIA DE CALITATE-FACTOR DETERMINANT AL PERSONALITĂȚII

Profesor-metodist Elena-Roxana Irina
Casa Corpului Didactic Neamț

Educația de calitate, considerată premisă a autoinstruirii, presupune dobândirea unei culturi generale centrată, pe de o parte, asupra conceptelor și metodologiilor de bazã, iar, pe de altã parte asupra deschiderilor care asigură legãtura cu viața, realizabilã prin valorificarea tuturor conținuturilor și formelor generale ale educației (moralã, intelectualã, tehnologicã, esteticã, psihofizicã; formalã, nonformalã, informalã).[2, pag. 347]

Doar educația de calitate, proiectată și realizată într-un anumit context generat de paradigma curriculumului, devine efectiv factor determinant al dezvoltării personalității.

Evaluarea calităţii educaţiei implică un set de *criterii comune*, *universale*, cu potenţial *axiomatic* explicit şi implicit: *eficacitatea*, *eficienţa*, *optimizarea*, *competitivitatea*, *competenţa*, *echitatea*. Esenţiale sunt cele referitoare la *eficacitatea, eficienţa* şi *echitatea* educaţiei angajate la toate nivelurile sistemului şi ale procesului de învăţământ.

Eficacitatea educaţiei constituie un criteriu valoric care probează gradul de realizare al finalităţilor sistemului şi procesului de învăţământ.

Eficacitatea sistemului de învățământ este probată la nivelul raporturilor dintre scopurile generale ale sistemului de învățământ și rezultatele obținute în timp (la sfârșitul unor trepte de învățământ și în mod special la finalul unui ciclu complet al educației formale), angajate la toate dimensiunile sistemului de învățământ (de organizare pe niveluri și trepte;de conducere managerială; de distribuție rațională a resurselor pedagogice existente;de relație cu societate).Acest indicator global evidențiază contribuția sistemului de învățământ la dezvoltarea economică și culturală a societății, la școlarizarea generațiilor și la integrarea socioprofesională a absolvenților. [3, pag. 27]

La nivelul *sistemului de învăţământ*, *eficacitatea* educaţiei vizează, capacitatea teleologică și axiologică a obiectivelor generale și specifice a educației care determină stabilitatea valorică a planului de învățământ, reflectată în substanța pedagogică a programelor de instruire, aplicabile optim în contextul oricărei organizații școlare și clase de elevi.

Eficienţa educaţiei constituie un criteriu valoric care probează gradul de valorificare al resurselor pedagogice (informaţionale, umane, didactico-materiale, financiare) existente la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ, în cadrul fiecărei organizaţii şcolare şi clase de elevi. Este un criteriu tipic *managementului educaţiei* care analizează relaţia dintre *finalităţile* propuse – *resursele* pedagogice existente şi valorificate în cadrul sistemului şi al procesului de învăţământ – *rezultatele* obţinute în timp, la nivel global (sistem şi

proces de învăţământ), pe trepte şi discipline de învăţământ, în cadrul concret al fiecărei organizaţii şcolare şi clase de elevi, pe termen lung, mediu şi scurt.

Eficiența sistemului de învățământ este pobată la nivelul raporturilor dintre rezultatele obținute, la toate nivelurile sistemului de învățământ (primar, secundar, superior), și resurse pedagogice (informaționale, umane, didactico-materiale, financiare) existente, distribuite și valorificate care determină progresul/regresul școlar sau universitar, apreciat în funcție de scopurile și de obiectivele generale propuse, atinse sau depășite.Acest indicator global evidențiază: a. valoarea atinsă de sistemul de învățământ prin îndeplinirea scopurilor generale care direcționează obiectivele generale ale procesului de învățământ;b. „plus valoarea", "valoarea adăugată"dobândită prin depășirea limitelor prospective ale scopurilor generale reflectate teleologic la nivelul obiectivelor generale ale procesului de învățământ. [3, pag 28]

Echitatea educaţiei constituie un criteriu valoric al *calităţii* sistemului şi procesului de învăţământ, angajat special în contextul unei societăţi democratice, informaţionale, bazată pe cunoaştere. Acest criteriu valoric probează capacitatea sistemului şi a procesului de învăţământ, a organizaţiei şcolare şi a clasei de elevi, a fiecărui manager şcolar şi cadru didactic, de a asigura, prin mijloace pedagogice adecvate, egalizarea şanselor de reuşită ale tuturor celor *educaţi* (preşcolari, elevi, studenţi etc.) în perspectiva educaţiei permanente.[1, pag.281]

Echitatea sistemului de învățământ este probată la nivelul raporturilor dintre durata învățământului general –obligatoriu și trunchiul de cultură generală sau "socul comun de cultură generală", care susține egalizarea șanselor de reușită ale tuturor elevilor nu doar la nivel de intrare (accesibilă la scară socială) ci și pe parcurs, prin evaluare continua (formativă, de progres) și la ieșire, prin evaluarea finală (sumativă, normativă).Acest indicator global evidențiază importanța soclului de educație care asigură egalizarea șanselor de reușită la ieșirea din sistem, pe fondul unei formări de bază prelungită și aporfundată, evaluată continuu pe tot parcursul școlarității generale, în perspectiva educației permanente și autoeducației. [3, pag 28]

Referințe bibliografice:

1. Cristea, Sorin, *Dicționar Enciclopedic de Pedagogie*, volumul I, A-C, 2015, Editura Didactica Publishing House, București, 281 p. ISBN 978-606-683-295-3
2. Cristea, Sorin, *Fundamentele pedagogiei*, București, 2010, pag. 66, Editura Polirom, ISBN 9789734615629
3. Cristea, Sorin, *Evaluarea instruirii în cadrul procesului de învățământ*, vol.11, Editura Didactica Publishing House București, 2016, ISBN: 978-606-683-944-0

DRAGI CITITORI,

Următorul număr al revistei ***ŞCOALA MODERNĂ*** va apărea în luna decembrie 2020. Revista poate cuprinde lucrări din diferite domenii, cum ar fi: **management educaţional; metodologii instructiv-educative; parteneriate şi proiecte; alternative educaţionale; şcoală, cultură şi tradiţie; sprijin, suport şi asistenţă educaţională şi psihologică; cercetări, studii etc.**

Responsabilitatea pentru conţinutul materialelor publicate revine exclusiv autorilor.

Materialele vor fi trimise până la data de **30 noiembrie 2020**, pe adresa **alfa.ccdnt@gmail.com**

Cerinţe de tehnoredactare:

- **Se trimit doar documente WORD, de maximum 3 pagini, denumite cu titlul lucrării;**
- **Font Arial nr. 12**
- **Spaţierea paragrafelor va fi de 1.0 rânduri**
- **Textul trebuie să fie redactat obligatoriu cu diacritice şi să conţină la final numele şi titlul didactic al autorului, şcoala şi localitatea la care predă acesta**
- **În cazul în care au fost folosite surse bibliografice, în mod obligatoriu acestea trebuie precizate la finalul materialului**

Număr realizat de:

Irina Elena Roxana profesor-metodist
Ana Macovei bibliotecar
Mâță Ovidiu –informatician

CUPRINS

Domeniul	Articolul	Pagina
	CUVÂNT ÎNAINTE	1
CONSIDERAȚII METODICE	NOUL CURRICULUM PENTRU CLASA a VI-a – ANALIZA DOMENIILOR (CONSTRUCȚII, AMENAJĂRI INTERIOARE ȘI EXTERIOARE, PEISAGISTICĂ, TRANSPORT)	2-4
	RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE(RED)	5-7
	PROVOCĂRILE ACTIVITĂȚII ONLINE ÎN GRĂDINIȚĂ	8-10
MANAGEMENT	MANAGEMENTUL ÎNVĂŢĂRII CREATIVE	11-13
PSIHOPEDAGOGIE	DEZVOLTAREA AFECTIVĂ A PREŞCOLARULUI	14-17
	DREPTUL DE A LOCUI ÎN COMUNITATE. PREVENIREA INSTITUȚIONALIZĂRII PE CRITERIU DE DIZABILITATE	18-20
	FAMILIA - LEAGĂNUL IUBIRII (rolul familiei în dezvoltarea psiho-fizică a copiilor)	21-23
	EDUCAȚIA DE CALITATE-FACTOR DETERMINANT AL PERSONALITĂȚII	24-25

ŞCOALA MODERNĂ - publicaţie trimestrială editată de C. C. D. Neamţ
Director: Gabriela Banu
banu.gabriela@ccdneamt.ro

Colectivul de redacţie:
director profesor Gabriela Banu- banu.gabriela@ccdneamt.ro
prof. metodist Elena -Roxana Irina- roxana.irina.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Lăcrămioara Tincă - lacramioara.tinca.ccdnt@gmail.com
prof. metodist Gabriela Curpanaru- curpanaru.gabriela.ccdnt@gmail.com
prof.metodist Tania Mihaila- tania.mihaila.ccdnt@gmail.com
bibliotecar Ana Macovei - ana.macovei.ccdnt@gmail.com
informatician Ovidiu Mata ovidiu.mata.ccdnt@gmail.com
Adresa redacţiei: Piatra-Neamţ, str. Petru Rareş, nr. 24, tel. 0233-223885
E-mail: alfa.ccdnt@gmail.com
ISSN 2069 -4504